



Möte i bitumenutskottet

Mötesanteckningar

Tid: 2024-04-22, kl 13-16

Plats: TEAMS

Närvarande

Ordförande: Henrik Arnerdal

Sekreterare: Andreas Waldemarson

Madelaine Matsson, Skanska

Mikael Jonsson, Nynas

Johan Forsberg, Svevia

Sebastian Rydell (Nynas)

Michael Langfjell, Peab

Jiqing Zhu, VTI

Elena Belozeroва, NCC

Frånvarande

Mats Kindwall, Swedavia

Krister Persson, TotalEnergies

1. Mötets öppnande och tidigare minnesanteckningar

2. Representation i utskottet

- Ny från Nynas

3. Metodhandledningar ([Metodgruppen](#))

Vilket behov finns för nya metoder eller behöver någon befintlig uppdateras? (Alla)

- EN 12595 (kinematisk viskositet) har ny version.
 - Vid senaste mötet bestämde vi att ta bort handledningen
 - Senare har frågan om hur variationskoefficienten ska tas fram lyft som en otydlighet (om första analysen inte blir gk). Behöver det förtydligas i en metodhandledning?

I standarden står följande i slutet av kap 8. (undertecknads markering)

NOTE 1 Formula (2) is applicable to the verification of the results obtained from the different bulbs or tube sections respectively of the same viscometer. Formula (2) can also be used to verify the individual results obtained from two viscometers if only one of the individual viscometer's bulbs/tube sections is within the time range.

The maximum acceptable range of two results that are obtained, respectively, from two bulbs belonging to the same viscometer, corresponds to a coefficient of variance of 1 %.

The maximum acceptable range of the mean values that are obtained, respectively, from two viscometers, corresponds to a coefficient of variance of 2 %.

If the appropriate maximum coefficient of variance is exceeded, discard the results and repeat the test from Clause 6 on a second sample test container.

If the appropriate range of coefficient of variance is exceeded again, report all individual results and the coefficient of variance under Clause 11 e).

NOTE 2 Annex C provides examples on the calculations of sample standard deviation and coefficient of variance.



Möte i bitumenutskottet

Efter diskussion i gruppen sa vi att ingen ny handledning behöver tas fram. Vi menade att standarden är tydlig vad gäller hur provningen ska utföras om variansen överstiger de värden som noteras i standarden. Om variansen överstiger kravet vid första dubbelprovet görs ett nytt försök. Om variansen fortfarande är för hög ska alla *fyra* resultat inklusive variansen rapporteras. Om däremot omprovets dubbelprov erhåller en varians som är inom standardens krav ska endast dessa två värden inklusive variansen rapporteras.

4. Dynamisk Viskositet

EN13302 vs EN12596 i Trafikverkets regelverk

- Diskuterats under styrgruppsmötet och med ansvarig för regelverk (K Lind)
- Väg framåt mot TrV resp DoP/CE

Att använda sig av EN13302 i stället för EN12596 är redan enligt regelverket tillåtet under förutsättning att man kan verifiera dessa resultat mot EN12596. Vid tvist är det dock EN12596 som gäller.

EN 13702 (Kon och plattmetoden) borde också vara valbar påpekade PEAB. Henrik tar med sig det till ansvarig för TrVs regelverk.

5. Ringanalyser

- Bitumenemulsion 2024 – Hur går det?
Ringanalys på bitumenemulsion är inte påbörjad. Planering för att dra igång detta är ännu i sin linda.
- Metodgruppens långsiktiga plan sträcker sig till 2026 ([Metodgruppen](#))
 - i. Ringanalysgruppen efterfrågan längre horisont
 - ii. Bitumen har inget i den planen efter 2024, bara frågetecken på DSR/MSCRT

Under mötet lades inga förslag fram. Den samlade bedömningen var att den återkommande ringanalysen som Nynas ordnar fångar in de flestas önskemål. Vad man ej fångar upp i dessa är ett grepp på emulsioner. Det är möjligt att vi i metodutskottet mer har fokus på det. Det är förstås en utmaning eftersom det är en känsligare produkt och är svårare att hantera vid utskick mm.

Att ordna ringanalys på DSR/MSCRT sågs som ganska onödigt eftersom branschen i Sverige endast har ett fåtal sådana utrustningar. Utskottet uppmanar de laboratorier som har det önskemålet att haka på de europeiskt anordnade jämförelsestudierna som regelbundet görs med den utrustningen.

Asfaltutskottet kommer enligt plan att ordna en asfaltringanalys på PMB-massa. Det finns då ett önskemål om att man i samband med den även göra något på bindemedlet, återvinning och mjukpunkt exempelvis. Andreas W tar med frågan vid planeringen av den.



Möte i bitumenutskottet

6. Metoddagen

2024 Kort reflektion
Synpunkter på årets metoddag ventilerades.

- 2025 6/2, hos NCC (samma lokal som i år)
- Förslag på föreläsare/ämnen?
 - Inspel till styrgruppen 1/10

Framkom önskemål om att det även skulle spelas /sändas via nätet. Farhågorna för att göra det är att det i så fall skulle innebära ett mindre antal fysiskt närvarande deltagare och det vill vi inte. Ser det som värdefullt att mötas så många som möjligt vid sådana här tillfällen. Några negativa kommentarer om lunchen framkom också. Helst en god lunch på programmet.

Vi i utskottet uppmanades att ta med frågan hem till våra enskilda organisationer för att få fram förslag på ämnen och föreläsare. Håll ögon och öron öppna för det. Eventuellt kallas bindemedelsutskottet till ett kort möte innan den 1/10 för att diskutera föreläsare och ämnen. Håll utkik.

7. Övriga frågor

-

8. F&I

Jiqing (VTI) berättade kort om status på de pågående projekten som bedrivs på bl.a. Bioasfalt och Återvinning.

Henrik nämnde några ord om den nya organisationen KCV (KompetensCentrum Vägteknik) som numera är den organisation som forskningsanslagen administreras från.

9. Beslutslistan + avslut inkl arrangemang för nästa möte

- Nästa möte: 2024-10-02, kl 13-16, på TEAMS.
- Första mötet nästa år önskas vara fysiskt. Gärna att man då i så fall ordnar något studiebesök/seminarium/utbildning i kombination med det.

Vid tangenterna

Andreas Waldemarson



Möte i bitumenutskottet

Beslutslista (Rött innebär revidering på senaste mötet)

Beslutsdatum	Aktivitet	Förväntat klart	Ansvarig	Klart
2023-04-25 (2023-09-28)	Grupp för att ordna ringanalys på Bindemedelsåterstod, Andreas, Mikael L, Mikael J och Johan Forsberg	2023-12	Andreas	
2021-10-07	Grupp för att ordna ringanalys på Mjukbitumen från asfalt, Henrik, Andreas, Madelaine, Micke L, Elena.	2022-12	Henrik A	
2021-10-07	Se om det finns möjlighet att centralt, på metodgruppens hemsida, samla erfarenheter från tillbud på bitumenanalyser och hur man kan lösa dessa på ett arbetsmiljömässigt säkert sätt.		Henrik A	
2021-10-07	Uppdatera planen för ringanalyser på bitumen (DSR utgår)	2021-12	Andreas	
2020-09-16	Grupp för att ordna ringanalys för Emulsion, Andreas, Madelaine, Patrik, Micke L, Micke J.	2020-12-	Andreas	
2019-10-25	Plan för ringanalys för PMB och Emulsioner	2019-12	Henrik A	
2019-10-25	Metodhandledning för EN 12594:2014 Provberedning	2020-06	Elena mfl	
2019-02-05	Metodhandledningar för EN 13398 och EN 13589	2019-04	Madelaine och Elena	
2018-02-20	Sammanställa gruppens önskan om prioriterade metoder för ringanalys till ringanalysgruppen	2018-04	Andreas	2018-05
2018-02-20	Se till att metodhandledning för återvinning (revidering med avseende på visk-bitumen) blir klar och publiceras på metodgruppens hemsida.		Andreas	
2018-02-20	Har vi nyckel till Nestes RR för att få ut de svenska labbens nummer? Kolla med Leif V		Andreas	
2017-03-02	Sammankallande för metodhandledning för SS-EN 12595:2014 kinematisk viskositet. Gruppen skickar den till Leif som lägger ut den på hemsidan.	2019-04	Bengt, Michael L Madelaine	
2017-03-02	Uppdatera metodhandledning EN 1427.	2019-04	Emelie, Madelaine, Michael	2017-08-31
2016-04-19	Metodhandledning MSCRT när vi fått mer erfarenhet kring metoden	Ej aktuell längre		
2016-04-19	Metodhandledning indunstning av emulsion med efterföljande provberedning. Projekt pågår!	Ej aktuell längre.		
2016-04-19	Metodhandledning SS-EN 13302 när ny utgåva publicerats	Ej aktuell längre		
2017-08-29	Dokument om tolkning av olika uttryck på engelska och svenska. Leif lägger ut ett SIS- dokument på hemsidan	2017-09	Leif	2017-08-31
2017-08-29	Informera Glenn om bitumenutskottets förslag till programpunkter till Metoddagen: QC-test och georadar	2017-09	Torsten	
2017-03-02	Uppdatering av medlemslistan för bitumenutskottet	2017-08	Emelie	
2017-03-02	Deltagande i ringanalysgruppen för inspel om bitumenutskottets önskemål	2017-09	Emelie Andreas	
2017-03-02	Information kring jämförelse fillerbrytindex	2017-04	Patrik	2017-08-29
2017-03-02	Till nästa möte: Fundera på vilka som kan ingå i en grupp för metodhandledning till PMB. Förslag på föredrag till metoddagen 2018	2017-08	Alla	2017-08-29
2016-04-19	Undersöka om det finns laboratorier som är ackrediterade för bitumen provning som inte deltar i Nestes ringanalyser	2016-11	Emelie, VTI	2017 Två st